

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/146/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113217829
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113217829.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci žalobcu: CETELEM Slovensko a.s. so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadená euroadvokátka so sídlom Hviezdoslavova 7, 036 01 Martin, proti žalovaným: 1/ Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX S., 2/ S. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom 080 01 Prešov, Námestie legionárov 5, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 1.818,29 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8C 204/2013-75 zo dňa 16.4.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

III. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov odvolacieho konania vo výške 107,24 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, advokáta, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalobu zamietol. Žalovaným v I. a 2.rade právo na náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 370,14 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č.úctu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXX, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter právného vzťahu medzi žalobcom a žalovanými je naň potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prihliadol na námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, ktorú vzniesol vedľajší účastník. Z vykonaných dôkazov súd zistil, že žalobca odstúpil od zmluvy so žalovanými ku dňu 09.11.2009. Ako bolo už uvedené, podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku a momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva. Žalobcovi tak vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná na súde dňa 13.06.2013, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Vznesenú námietku premlčania považoval súd za dôvodnú, preto mu nezostávalo nič iné, ako žalobu zamietnuť.“

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že zo strany vedľajšieho účastníka podaný odpor je právne neúčinný, preto platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť. Nad rámec uvádza, že nesúhlasí s právnym názorom, čo sa týka vzťahu úpravy odstúpenia v predmetnej zmluve a Občianskom zákonníku. Mal za to, že konštrukcia, že veriteľ má nárok v prípade odstúpenia od zmluvy iba na vydanie bezdôvodného obohatenia, je neprípustná a odporuje dobrým mravom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a z procesného hľadiska sa vypořiadal s platobným rozkazom.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril vedľajší účastník, ktorý navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na vecne správne právne závery prvostupňového súdu a len na ich doplnenie uvádza nasledovné:

Odvolací súd sa odkláňa od právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 207/2011, 7Cdo 135/2013 z týchto dôvodov poukazujúc na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C- 173/09 Elchinov:

„Právo Únie bráni tomu, aby právne posúdenie súdu vyššieho stupňa bolo pre vnútroštátny súd, ktorý má rozhodnúť vo veci po tom, čo mu súd vyššieho stupňa, na ktorý bol podaný opravný prostriedok, vrátil vec na ďalšie konanie, v súlade s vnútroštátnym procesným právom záväzná, ak sa tento vnútroštátny súd v súvislosti s výkladom, o ktorý požiadal Súdny dvor, domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom Únie.“

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že navrhovateľ podal návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 1818,29 Eur s príslušenstvom titulom zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Prvostupňový súd vo veci vydal platobný rozkaz, ktorým v celom rozsahu návrhu vyhovel. Platobný rozkaz bol vydaný dňa 20.6.2013. Platobný rozkaz bol doručený žalobcovi dňa 11.7.2013, žalovanej v 1. rade dňa 23.7.2013 a žalovanému v 2. rade dňa 10.7.2013. Dňa 19.7.2013 do konania vstúpil vedľajší účastník, zároveň s oznámením vstupu podal odpor, v ktorom z opatrnosti okrem iného vzniesol i námietku premlčania.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O. s. p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti, ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z dôvodovej správy k § 93 ods. 2 O.s.p. (k novele účinnej od 15.10.2008): „Navrhovaná právna úprava súvisí s právnou úpravou v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení 539/2005 Z. z. a zákona 326/2007 Z. z., v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a pod. Navrhovaná právna úprava umožňuje rozšíriť predmet konania na návrh vedľajšieho účastníka. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konaní (najmä na strane navrhovateľa) ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne“.

Podľa bodu 50 uznesenia Súdneho dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10 (Pohotovosť s.r.o. proti P. E.) „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52). Podľa názoru odvolacieho súdu nie je vo všeobecnom záujme, ak by sa mala spotrebiteľovi odoprieť možnosť ochrany podľa článku 6 smernice Rady 93/13/EHS na to špecializovanými subjektmi. Odvolací súd považuje názor najvyššieho súdu za kolidujúci so zásadami ekvivalencie a efektivity unijného práva.

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priecil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže výslovný súhlas žalovaných 1. a 2. rade so vstupom vedľajšieho účastníka je obsahom spisu (čl. 25).

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému používaniu neprijateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou a upozorením súdu. Ochranný mechanizmus prostredníctvom vedľajšej intervencie je v súlade s možnosťou členského štátu ísť nad rámec smernice (čl. 8 Smernice Rady 93/13).

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže podávať opravné prostriedky. Táto procesná

legitimácia na podanie odvolania a dovolania je však obmedzená účastníkom, na strane ktorého vystupuje. Oprávnenie podať odvolanie prináleží vedľajšiemu účastníkovi iba vtedy, ak toto oprávnenie má aj účastník, na stranu ktorého sa pripojil.

V prípade, že tento účastník nemá procesnú legitimáciu na podanie odvolania, nemôže ju mať ani vedľajší účastník. V opačnom prípade by sa vedľajšiemu účastníkovi priznalo viac procesných práv, než má účastník, na ktorého strane vystupuje. Vedľajší účastník môže podať odvolanie aj vtedy, ak odvolanie podal účastník. Ak podá odvolanie len vedľajší účastník, môže ho podať len v tom prípade, ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadří súhlas. Akýkoľvek úkon v konaní vedľajší účastník vykoná, nesmie byť v rozpore so záujmami hlavného účastníka, na ktorého procesnej strane vystupuje. Z tejto dikcie nemožno jednoznačne odvodiť, že úkon vedľajšieho účastníka s ktorým nesúhlasí hlavný účastník, bude automaticky zo strany súdu zamietnutý. Nasvedčuje tomu dikcia § 93 ods. 4 O.s.p. „posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností“. Z tejto dikcie možno vyvodíť, že súd bude úkon vedľajšieho účastníka, s ktorým nevyslovil súhlas hlavný účastník, posudzovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Môže sa totiž stať, že takýto úkon bude vlastne hlavnému účastníkovi na prospech, v tom prípade môže súd zväziť, že takýto úkon vykoná, a to napriek nesúhlasu hlavného účastníka. (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 10/2013). Uvedené je možné v plnom rozsahu aplikovať i čo sa týka podania odporu proti platobnému rozkazu (arg. ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 174 ods. 2 O.s.p.). Nemožno sa preto stotožniť s právnym názorom, že aktívne legitimovaný na podanie odporu je výlučne samotný žalovaný (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 6/2014).

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

S poukazom na čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, podľa ktorého súd nemá aplikovať a prihladiť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle cieľov Smernice Rady 93/13/EHS. Je treba ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. vykladať tak, že ak vedľajší účastník vstúpil do konania do právoplatného skončenia veci, je treba mu rozhodnutie doručiť a umožniť mu podať opravný prostriedok, ak sa takýmto opravným prostriedkom dá zabrániť porušeniu čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 ES o neprijateľných zmluvných podmienkach.

Občiansky súdny poriadok vôbec nebráni vstupu vedľajšieho účastníka do konania ani právu vedľajšieho účastníka podať opravný prostriedok do právoplatného skončenia konania. Prioritu musí mať verejný záujem na zbavení spotrebiteľa účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky v rovine pravidiel verejného poriadku (uznesenie C-76/10, bod 50).

Súd je povinný vykladať aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne

skončené. Odvolací súd zastáva názor, že je tomu tak i v prípade skráteného konania, ktoré je súčasťou sporového konania (porov. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/643/2014; tiež na www.najpravo.sk „Občiansky súdny poriadok žiadnym spôsobom nevymedzuje časový úsek, v ktorom môže vedľajší účastník, ktorým je združenie na ochranu spotrebiteľa (§ 93 ods. 2 O.s.p.) vstúpiť do konania.“)

V prejednávanej veci vedľajší účastník vstúpil do konania podaním zo dňa 19.7.2013 doručeným prvostupňovému súdu dňa 19.7.2013.

Ak v iných prípadoch vnútroštátne právo priznáva vedľajším intervientom právo aj na opravné prostriedky (napr. poisťovníam), je v rozpore so zásadou ekvivalencie takéto právo nepripustiť právnickej osobe sledujúcej záujmy unijného práva. Rovnako je porušený princíp efektivity, ak sa zoberie do úvahy neinformovaný spotrebiteľ, u ktorého je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že nepoukáže na neprijateľnú klauzulu a nevyhodnotí ju so zreteľom inter alia na všetky zmluvné podmienky a okolnosti prípadu. V predmetnej veci vedľajší účastník úspešne namietal premlčania voči nároku uplatneného zo strany žalobcu. V zákonom stanovenej lehote podal odpor, preto prvostupňový súd správne postupoval, ak vec prejednal.

V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením otázky premlčania odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej cit: „Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.“

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V nadväznosti na citáciu vyššie uvedených ustanovení najvyšší súd poukazuje na základný zmysel a účel dovolania a mimoriadneho dovolania, ktorým je dosiahnuť preskúmanie právoplatného rozhodnutia vtedy, keď to zákon umožňuje, a v prípade, že v procese jeho preskúmania sa zistia zákonom stanovené dôvody pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, dosiahnuť tiež zrušenie rozhodnutia, proti ktorému bol podaný tento mimoriadny opravný prostriedok (§ 243b ods. 2 O.s.p., resp. § 243b ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Zrušenie rozhodnutia napadnutého dovolaním alebo mimoriadnym dovolaním nesmie byť však nikdy samoučelné a vždy musí viesť k vytvoreniu stavu, v ktorom bude možné odstrániť nesprávnosť procesného alebo hmotnoprávneho charakteru, ktorá bola dôvodom pre kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu a nahradiť zrušené (nesprávne, nezákonné) rozhodnutie novým, zodpovedajúcim zákonu. Pokiaľ je však už pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia zrejmé, že (napríklad v dôsledku zmeny v právnom poriadku, ku ktorej medzičasom došlo) bude súd, ktorému sa vec po zrušení jeho rozhodnutia má vrátiť na ďalšie konanie, musieť rozhodnúť rovnako ako v zrušovanom rozhodnutí, lebo iné rozhodnutie mu platný právny stav ani neumožní (t.j. ak súd po vrátení veci nebude môcť postupovať alebo rozhodnúť inak, ako pred zrušením jeho rozhodnutia), nemá kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu opodstatnenie.

V preskúvanom prípade je - aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie

Občianskeho) zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvého stupňa (opäť) posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktoré generálny prokurátor navrhuje zrušiť.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014).

Odvolačný súd zastáva názor, že ust. § 54 ods. 1 OZ v znení Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.2014 sa má vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce nevyžaduje transpozíciu v prípade dualistickej úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu (rozumej Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ).

Odvolačný súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehládnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Odvolačný súd už v minulosti použil na účely posúdenia premlčacej doby (i odstúpenia) pri spotrebiteľskom právnom vzťahu právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku (porov. rozsudky vo veciach sp. zn. 6Co 81/2012, 6Co 113/2010, 6Co 218/2012, 6Co 224/2012). Niektoré rozsudky pritom boli podrobené kontrole ústavnosti. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013) a pritom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčania).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Dôvodom rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, ktorý je povinný nahradiť trovy konania úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vo výške 107,24 Eur. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy právneho zastúpenia za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 81,33 vychádzajúc z hodnoty predmetu sporu 1818,29 Eur, režijný paušál vo výške 8,04 Eur a 20% DPH.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.